

Procedure, men Politiretterne ere ogsaa i og for sig meget lidet skikkede til at klare Forholdene, idet der i Reglen her ikke er Tale om en Opfattelse af det juridiske Moment, men om et Skjøn, om faktiske og konkrete Forhold, som deels forudsætte en lokal Kundskab, som Politiretterne i Almindelighed ikke have, og som tilbeels afhænge af saa mange tilfældige og konkrete Omstændigheder, at en reen juridisk Afgjørelse sjelden vil være den rette. Naar derfor den ærede Forslagsstiller, og jeg troer, at der er Mange, der dele Mening med ham, antager, at det er saa paatrængende strax at faae et Slags Ordning af dette Forhold, at det ikke godt vil kunne udsættes, indtil Spørgsmaalet i sin Heelhed kan komme under Overveielse, skal jeg ikke indvende Noget derimod, og mod Lovforslagets Affattelse i det Hele har jeg saameget Mindre at erindre, som det, saaledes som den ærede Forslagsstiller gjorde opmærksom paa, i det Væsentlige stemmer overeens med et i sin Tid fra Regjeringen fremlagt Lovforslag, det vil sige med en enkelt Bestemmelse i samme. Da jeg ikke tvivler paa, at Sagen vil nyde Fremme, skal jeg for Delsbliffet kun gjøre opmærksom paa, at naar § 3 taler om Brugerne, og § 5 om de Færdselsberettigede, da antager jeg, at Forslagsstilleren derved har villet betegne dem, mellem hvilke Veiens Vedligeholdelse er deelt; Lovforslaget gaar nemlig ud fra den Forudsætning, at naar en Wei staaer aaben for Alle og Enhver, kan Meningen ikke være, at de, som ikke deeltage i dens Vedligeholdelse, kunne optræde som Klager, hvorimod de, som her betegnes baade som Brugere og Færdselsberettigede, ere at ansee for retlige Vedkommende med Hensyn til Veien, og mellem hvilke derfor dens Vedligeholdelse er fordeelt. Naar Slutningen af § 5 bemyndiger Amtmanden til at fremtvinge Veiens Vedligeholdelse ved Anvendelse af Bøder, da er jeg for det Første i Principet meget lidet stemt for at opretholde denne Maade at sørge for Veiene paa, som iøvrigt er ligefrem lovhemlet; det forekommer mig, at det vilde være langt mere praktisk at lade Veien istandsætte for de Forsømmeliges Regning. Meningen med disse Veibøder er aabenbart ikke at berige Politikassen, men Meningen er at fremkalde en god

Udførelse af det Bearbejde, hvortil der trænges, og dette vil langt lettere og bedre opnaaes derved, at man lader Veien istandsætte for den Forsømmeliges Regning; for ham har dette alluralt den samme Virkning som en Bøde, idet han kommer til at rykke ud med Pengene, men Forskjellen er, at disse Penge indflyde, hvor de skulle indflyde i Veien, og ikke i Politikassen. Derved naae de strax Diemedet, hvorimod den anden Afgjorellesmaade kan, som Erfaringen har viist, fortsættes meget længe uden Frugter; naar der kommer alt Slags Trods med i Spillet, og Bøderne ikke ere høie, kan Veien vedblive at være lige slet, ikke at tale om, at Autoriteterne tilsidst trættes. Ved at lade et Veistykke istandsætte for den Forsømmeliges Regning hæves desuden hele Veien. Ved Bedømmelsen af Spørgsmaalet, om en Vedligeholdelse er forsvaerlig eller ikke, ligger det nemlig i Sagens Natur, at den altid er sammenlignelsesviis; en Veivedligeholdelse, der er den fletteste paa en heel Wei, maa være meget slet, men det kan gjerne være, at det samme Arbejde, udført paa en anden Wei, vilde der være det bedste. Nu tør man antage, at en Indgriben fra det Offentliges Side med Hensyn til en Veis Vedligeholdelse i Reglen vil finde Sted paa de fletteste Steder af Veien, og ved at gjøre et saadant Stykke til det bedste, hæver man hele Veien, idet man fratager dem, der have vedligeholdt Veien, om just ikke aldeles slet, saa dog maadeligt, den Bevidsthed, at om deres Arbejde end er ringe, saa er det i alt Fald bedre end det flette; nu maae de sige: Vi kunne ikke være vor Vedligeholdelse bejsendt, naar vi sammenligne den med det Veistykke, som hidtil har været det fletteste. Ved at istandsætte Veien for den Forsømmeliges Regning skaffer man altsaa ikke alene den Bøde, Vedkommende ellers skal erlægge, derhen, hvor den skal hen, nemlig til Veienes Forbedring, men man opnaaer tillige uden Tvang, eller i alt Fald uden anden Tvang end den moralske, at hele Veien bliver bedre, idet det, der tidligere har været et Samvittighedsplaster, nu bliver et Trækplaster paa Samvittigheden. Jeg har gjort dette gjældende, fordi det forekommer mig, at dette Forhold staaer saa meget paa det private Gebeet, at det er ønskeligt at undgaae Anvendelsen af